

Medlemsbladet

Medlemsbladet
i nya spår

Nr 3, 21 november 2010

Styrelsen förHandledning i Omvårdnad, sektion inom SSF

Gunnel Selin ordförande
Nordhemsgatan 49, 41306 Göteborg
Bostad: 031/148390 Mobil 0708-62 51 61
e-post: gunnel@dialogselin.se

Helena Alm Tejle kassör
S:t Gertruds Väg 162, 59341 Västervik
Bostad: 0490/33110
Mobil: 070-7304892
e-post: helena@tejle.se

Marianne Inde
Norra Strandgatan 2, 65224 Karlstad
Bostad: 054-150810 mobil 0730-776624
Arbete: 054-614189
e-post: marianne.inde@liv.se

Lena Marner
Storgatan 20 A, 90321 Umeå
Bostad : 090/138102 Mobil: 076-8113788
Arbete: telnr 090-7858806
e-post: lena.marner@vll.se

Monica Rönning-Frick
Lessebovägen 116, 12247 Enskede
Bostad: 08-914893 Mobil: 070-3223215
e-post: monica.ronning-frick@telia.com

Lena Mattsson
Stångtjärnsvägen 345, 79174 Falun
Bostad: 023-10279
Arbete: 023-490362 Mobil: 070-211 26 21
e-post: lena.s.mattsson@ltdalarna.se

Linda Hedberg kontaktperson för nätverken
Ö. Långgatan 30 A, 43241 Varberg
Bostad: 0733-92 39 91 Arbete: 0300-565470
e-post: linda.hedberg@lthalland.se

Birgitta Lundgren
Altervattnet 550, 942 93 Älvsbyn
Tel: 070-3204645
Telefon arbete: 0920-493849
E-post: birgitta.m.lundgren@gmail.com

Ylva Lilja
Hults Lid 17
262 91 Ängelholm
Tel: 0431-21264
Mobil: 0733-763701
e-post: ylva.lilja@halsodesign.com

Nästa styrelsemöte 21-22 januari

På agendan:

- Handledningen i framtiden – utbildning, innehåll och organisation
- Nordiskt forum

INNEHÅLL

Kära medlemmar	3
Lesbos för efterhandledare	4
Ett speciellt vägledningsuppdrag.....	6
Kurser för blivande handledare.....	7
Studiedagar och årsmöte 2011	10
Vädjan och vardande	11
Avhandling om handledning.....	17
Nätverken	17
Samtal med Gudrun	18

Medlemsbladet på nätet – snabbare, billigare och bättre för miljön

Styrelsen samlad. Övre raden fr v Ylva Lilja, Lena Marner, Helena Alm Tejle, Marianne Inde, Gunnel Selin, nederst fr v Birgitta Lundgren, Linda Hedberg och Lena Matsson. Monica Rönning-Frick fattas på bilden.

Kära medlemmar – äntligen kan vi presentera vårt Medlemsblad på nätet.

I flera år har det varit en angelägen punkt i Verksamhetsplanen. En process som innehållit diskussioner i styrelsen och på årsmöten, inbjudan till alla medlemmar att ha synpunkter på, via hemsidan och i Medlemsbladet. Att hissa eller dissa!

Ni har gett ”Medlemsblad på nätet” klart övervägande positiva och glada tillrop. Det är bra för HiO’s ekonomi och ekologin att gå ifrån pappersformatet, kuvert och frimärken.

Sedan tror styrelsen ändå, att många medlemmar helst vill ”hålla i” det man läser. Därför är

layouten gjort för att vara mest lättläst i utskriften även om vi hoppas den är läsbar även direkt på skärmen. Medlemmarna kommer att vara de första som får läsa Medlemsbladet. Distributionen sker via e-post och en månad senare läggs det ut på hemsidan.

Styrelsen riktar ett stort tack till Håkan Johansson, journalist, som hjälpt oss att göra en läsbar och tilltalande layout, och till Lena Matsson, styrelsemedlem, för idogt drivande att få till ett bra innehåll i Medlemsbladet.

Vi tror på utveckling och vill veta vad ni tycker om vårt ”nya” Medlemsblad. Dela med er av era synpunkter till vår e-postadress

omvardnadshandledning@gmail.com

Det känns så roligt att Medlemsbladet kommer att, via hemsidan, kunna nå ut till ännu fler personer som är intresserade av omvårdnadshandledning. Här hoppas vi på att besökare som till att börja med bara är nyfikna, kommer att gå vidare för att få ta del av den gedigna kunskap och kompetens som finns hos Er, kära medlemmar.

Styrelsen hoppas att det kan bidra till ett ökat intresset för omvårdnadshandledning! Läs också ”Ordföranden har ordet” på hemsidan.

Lena Marner, vice ordförande

Lesbos för efterhandledare

Efter att ha sett grekisk dans/folkdans på Dora Stratou dans-teater på Filopappou Hill i Aten, anslöt jag till en del av svenska o danska resällskapet på flygplatsen. Flygresan mellan Aten och Mytilene var snabbt avklarad och taxiresan till Metochi kloster där vi inkvarterades i klostrets annex, tog ungefär 1 timme. Under restiden hann vi bekanta oss lite med varandra, relationer som fick tid och utrymme att fördjupas under kommande vecka.

Värmen var den första utmaningen att hantera, vanligen var det +35°C i skuggan. Svalast var det på morgonen, då vi kunde använda tid till motion; flera tog till vana att promenera/jogga upp till klostret, vilket var ett bra sätt att starta dagen på. Utsikten från höjden där klostret var beläget var

vidsträckt, vi kunde bl.a. se ner till Kallonibukten dit vi på cykel tog oss efter lunchen för svalkande bad.

Seminariet startade med att vi 34 deltagare presenterade oss för varandra, de flesta sjuksköterskor, en psykolog deltog och en var antropolog. Våra utgångslägen var från både vård och utbildningsväsende.

Anerkjennelsens betydelse

Först lyssnade vi på Gry Bruland Vråles högst intressanta föreläsning om metavägledning. Hon talade bl.a. om anerkjennelsens betydelse för de handledda, ett begrepp som det inte verkar finnas någon självklar översättning på i svenskan. Gry handleder företrädesvis studenter, hon ser det som viktigt att lära känna den handledde och att gruppdel-

tagarna känner sig välkomna till handledningen. Hon delar in handledningen 6 faser. Det är 8 deltagare i varje grupp. Under 2 timmar hinner man ta upp 2-3 berättelser. I första fasen handlar det om att komma på plats, få närvaro, man bygger en ritual som är hjälpsam för detta. Det kan vara att läsa en dikt eller essä' alternativt lyssna på musik. Beslut om vems berättelse som blir aktuell för dagens handledning bestäms i denna fas. Därefter kommer den kliniska berättelsen, det ges utrymme för uppklarande frågor före man övergår i reflektionsfasen där stöd och bekräftelse ges, även frågor av metodologisk karaktär får utrymme. En anerkjennende reflektion kännetecknas av bekräftelse, respekt, vänlighet, är

berörande och passar den som det framförs till. Avslutningsvis låter Gry var och en säga något som blivit viktigt för dem vid dagens handledning, den handledde får sista ordet vid denna rundfrågning. Gry använder sig också av bevitnande dialoger i handledningen som växt fram ur den Narrativa teorins ”outsider witness groups” som anses som verksam för att återta eller omdefiniera den personliga identiteten (A. Morgan, What is narrative therapy). Gry menar att en metavägledares viktigaste uppgift är att vara regissör för att hålla ramarna i vägledning och att stå för en teori eller metod för vägledning. Att föra loggbok, finna det viktigaste i berättelsen och sist men inte minst att tåla att höra om fel, både etiskt oförsvarliga och praxisfel, samt tåla att höra om skuld och rädsla.

Gry talade också om tröst och lindring som viktiga delar i omvårdnadshandledning.

Minfulness här och nu

Vi lyssnade också på Inger Gadgil som pratade och visade på hur viktigt det är med uppmärksamhet i vägledning. Inför varje dags föreläsningsstart fick vi själva pröva på med ett pass Mindfulness vilket var ett mycket bra sätt att få fokus och koncentration inför uppgiften, så tack till Inger och Mette!

Conny Larsen och Mette Stevens gav oss inblick i grupprocessers mysterium både smågruppsprocess och den stora gruppens process genom att använda Akvarium som arbetsform.

Gunnel Selin talade om regi och repertoar i handledning. Gunnel ser det som viktigt att klargöra vem man vill vara som handledare och hur uppdraget ser ut. Gruppen kan upprätta ett etiskt kontrakt . Olika grupper behöver olika struktur men viktigt är att handledaren kan ge utrymme för de handleddas utveckling. Gunnel betonar ”Winnicotts” teori om lekens betydelse som hjälpsam för utveckling. Hon lyfte vikten av att ha både affektmedvetande samt känslor med i handledningen.

Vi arbetade med detta även i smågruppsform vilket var ett bra sätt att få syn på egna och tala om både egna och andras kroppsupplevelser av känslor.

Sista dagen på detta så vackra seminarium, talade Bengt Karlsson om fenomen i handledning och om handledarrollen. Begrepp han lyfte var tid, trygghet, flexibilitet, närvaro, kunskap och reflektion och det nyskapade begreppet eleganta handledare formades!

Utöver allt detta hade vi varje eftermiddag handledningsgrupp där vi hade alla möjligheter att fritt pröva alla former för meta-handledning som vi kunde finna ut!

Allt detta gav en fantastisk påfyllning av kraft, idéer och mod så jag hoppas att vi ses igen nästa år!

Yvonne Wallberg Andersson
www.sodraavenyn.se

Ett speciellt vägledningsuppdrag i Nyköping

I Nyköping har vi bedrivit det vi kallar Vägledning i omvårdnad sedan år 2000. Vi är fyra handledare som haft grupper för sjuksköterskor och undersköterskor. Under hösten 2008 och våren 2009 fick två av oss ett specialuppdrag som vägledare.

Vi blev tillfrågade om vi kunde ta oss an en avdelning där det under en tid uppstått en hel del svårlösta problem. På avdelningen fanns patienter med stort omvårdnadsbehov och ett flertal oerfarna nyutbildade sjuksköterskor som saknade stöttning. Avdelningschefen hade ett stort ansvarsområde. Hon hann inte närvara på avdelningen med kommunikationsbrist och missnöje bland personalen som följd. Det tillsattes en ny chef, som personalen hoppades mycket på men hon slutade efter en kort tid.

Allt detta i kombination med en läkare med kommunikationsproblem gjorde att sjuksköterskorna sökte sig till andra arbetsplatser.

I denna situation beslöt ledningen att satsa på sjuksköterskorna. Vi blev anlitade som handledare. Vår uppgift blev rätt konkret: vi skulle stötta dem i deras yrkesroll och försöka ge dem handlingsberedskap inför svåra situationer. Detta skulle vi åstadkomma på de 6 tillfällen vi blev tilldelade! Det blev alltså ingen regelrätt vägledning som vi varit vana vid. En utmaning!

Vi började handleda enbart sjuksköterskorna. Under handledningen framkom klara samarbetsproblem med undersköterskorna och en känsla att vara

övergivna av sina chefer. Vi synliggjorde de hinder som fanns för att samarbeta: parvården som inte fungerade, rutinbrist, felprioriteringar med mera. Bara att få reflektera över sin situation gav dem styrka att handla och försöka ändra på vissa företeelser på avdelningen.

Det förde med sig att undersköterskorna på avdelningen ansåg det orättvist att de inte fick gå i handledning nu när sjuksköterskorna verkade må så mycket bättre!

Då startade vi en grupp med undersköterskor på avdelningen. Vi fick nu svar på en del frågor som vi ställt oss när vi handledde sjuksköterskorna. Även här framkom det med tydlighet att reflektion och att bli lyssnad på är en mycket viktig faktor för självkänslan och för att få stärkt yrkesidentitet. En oerfaren nyutbildad sjuksköterska som ska arbeta tillsammans med en van erfaren undersköterska kräver flexibilitet och kommunikation.

Efter genomförd handledning/vägledning i dessa två grupper framkom en önskan att vi skulle komma tillbaka till avdelningen för att ha ett gemensamt samtal med sjuksköterskor och undersköterskor där de kunde få tillfälle att reflektera tillsammans. Därför träffades vi igen för att knyta samman grupperna och utvärdera resultatet.

Resultatet var förbluffande: bättre samarbete, en rutingrupp hade skapats, parvården fungerade för

det mesta och vissa situationer som förr hade fört med sig missämja kunde lösas direkt.

Överläkaren uttryckte på ett möte den positiva utvecklingen som hade skett på avdelningen. Han tyckte att vid ronderna var personalen numera väl insatta i sina patienter.

För oss som arbetat med vägledning i många år blev detta ett bevis på hur vi med fantasi och inlevelse kan ändra vägledningmetoden efter hur behoven ser ut.

Resultatet blev över förväntan.

Nu när vi skriver höst 2010 har avdelningen fortsatt sitt arbete med sitt ändrade förhållningssätt.

Vi vägledare har fått ett nytt uppdrag på en annan avdelning med liknande problem och fortsätter vårt enträgna arbete med vägledning.

**Margareta Karlsson och
Eva-Lotta Göthman**

(Eva-Lotta.Gothman-Nilsson@dll.se)

Vägledare i Nyköping

Kurser för blivande handledare

senaste nytt från Göteborg, Skövde och Ersta

Yrkesmässig handledning i omvårdnad – ur studentens perspektiv

Som nyutbildad handledare i omvårdnad vill jag dela med mig av mina erfarenheter av den tvååriga kursen ”Yrkesmässig handledning i vård och omsorg” som arrangeras av Sahlgrenska Akademin i Göteborg. Sedan hösten 2008 kan kursen sökas av alla som har en yrkesexamen om minst 180 hp inom något av hälsovetenskapens huvudområden. För att bli antagen till kursen ska man ha minst 3 års yrkeserfarenhet inom sin profession. Kursen är utformad efter riktlinjer fastställda av föreningen Handledning i omvårdnad.

Jag är själv sjuksköterska, fil mag. i omvårdnad och med specialistutbildning i onkologisk

omvårdnad. Sedan jag var klar med min grundutbildning 1995 har jag arbetat inom några olika verksamheter. Under de första nio åren arbetade jag inom cancer-sjukvården och där fick jag möjlighet att delta i handledning under några terminer. Att tillsammans med kollegor få sätta ord på erfarenheter och upplevelser av vårt arbete var oerhört viktigt för oss som dagligen mötte patienter och anhöriga i kris. Möjligheten till reflektion, eftertanke och delande gjorde att jag och mina kollegor växte i vår yrkesroll.

Sedan drygt 6 år tillbaka arbetar jag som sjuksköterska på en ungdomsmottagning. Under de åren har jag haft möjlighet till

kontinuerlig yrkesmässig handledning. Det har varit och är en utvecklande resa mot bredare och djupare kompetens, personlig växt och ny kunskap.

Flera olika professioner

Kursen i yrkesmässig handledning syftar till att utveckla kompetens för att självständigt bedriva handledning. Sedan hösten 2008 sker studierna delvis på distans.

Vi var en blandad grupp som med förväntan påbörjade utbildningen hösten 2008. I gruppen fanns flera professioner representerade bland annat sjuksköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeut, logoped, socionom och specialpedagog. Den geografiska spridningen i gruppen var också stor.

Några kom resande från Skåne medan andra kom från olika orter ett flertal mil norr och öster om Göteborg. En del av gruppen hade kortare resväg, från Göteborg med omnejd.

Under det första året varvades teoriavsnitten med handledning på yrkesfunktionen varannan vecka. Inom ramen för den första delkursen om ”Olika professioners innehåll och utveckling” kunde vi genom ett tvärprofessionellt grupparbete fördjupa vår kunskap om vad som är utmärkande och gemensamt för olika professioner och olika kontexter. I våra diskussioner kom vi fram till att vi har mycket gemensamt och kunde samtidigt urskilja vad som skiljer olika professioner åt. Olika professioner arbetar till exempel utifrån olika lagstiftning, medan det gemensamma och centrala för professionerna är mötet med den vi ska hjälpa, vårda, undervisa eller handleda. Grunden för arbetet utgår från synen på vad en människa är.

Från teori till egen praktik

Delkursen ”Samspel i grupp” gav fördjupad kunskap i bland annat kommunikation, grupprocesser och ledarskap. En spännande och lärorik uppgift var att analysera och diskutera hur samarbetet, ledarskapet och processen fungerade i den grupp vi själva deltog i under ett av kursens moment. Vi studerade ledarskapsteori, funderade över värdegrunder och fick möjlighet att beskriva och reflektera över vår egen ledarskapsprofil, med dess begränsningar och resurser. Uppgiften gav möjlighet till eftertanke och reflektion kring hur

rollen som handledare kan utvecklas.

Studierna av handledningens bakomliggande teorier, dvs. handledningens ontologi, epistemologi, metodologi och etik, gav en bra förberedelse inför att vi själva skulle påbörja den del av utbildningen som innebär en tillämpning av våra nyförvärvade kunskaper. Hösten 2009 påbörjade vi arbetet med att handleda en grupp med samma profession som vi själva. Handledningen pågick under två terminer. Att organisera, planera, genomföra och utvärdera handledningen genom tillämpning av teorin kändes som en spännande upptäcktsfärd på nyvunna marker. Med stöd av ett analyschema fick vi möjlighet att reflektera över det egna handledarskapet och dess inflytande på handledningsprocessen.

Ovärderligt stöd

Under dessa två terminer fick vi handledning på vår egen handledning i grupp, vilket gav vägledning och ovärderligt stöd under våra första erfarenheter av att vara i en ny roll. I detta sammanhang fick vi dessutom prova på att reflektera med hjälp av olika metoder. Vi använde oss bland annat av bilder, fick själva måla och teckna, vi spelade rollspel och bytte stolar för att illustrera möten och upplevelser av att vara handledare. Med fortsatt fokus på kommunikation, grupprocess och ledarskap fick jag många nya erfarenheter genom att delta i denna grupp.

Slutligen gav litteraturstudier av centrala fenomen i handledning en fördjupning i vetenskaplig

litteratur och olika fenomenens relevans för bland annat vård, omsorg, pedagogik och handledning.

Examensdags

I juni 2010 tog vi vår examen och firade dagen med en picknick i Botaniska Trädgården. Det var en underbar dag med sol, värme och en avslutning som väl avspeglade hur våra kursledares omsorg, engagemang, uppmuntran och värme följt oss alla under kursens gång. Solen gassade och uppkrupna på filter i skuggan fick vi alla till oss några sista, väl valda och värmande ord från varandra. De sitter nu väl synliga på min kylskåpsdörr och ger varje dag en liten hälsning från dem som jag färdades tillsammans på under denna resa, på väg mot rollen som handledare.

Som nyutbildad handledare handleder jag sjuksköterskestudenter under grundutbildning samt sjuksköterskor inom cancer-vård och kirurgi. Att som handledare få möjlighet att bidra till både nya och erfarna kollegors växande är en stor utmaning och en gåva.

Annelie Nordner

*Leg sjuksköterska, fil mag.
Handledare i omvårdnad.*

Handledarutbildning 30 hp i Göteborg

Vid institutionen för vårdvetenskap och hälsa, Sahlgrenska akademien vid Göteborgs universitet har handledarutbildning pågått sedan 1989. Hösten 2010 startade för andra gången tvärprofessionell handledarutbildning på distans. Kursen syftar till att utveckla handledarkompetens för att självständigt bedriva yrkesmässig handledning i vård och omsorg. Teoriutbildningen sker till största delen på distans. De tillämpade delarna är förlagda till Göteborg varannan vecka och består av handledning på yrkesfunktionen 80 tim. under första året och handledning av egen grupp 40 tim., samt handledning på handledning 40 tim under andra året.

Utbildningen inleddes med två heldagar i början av september. I kursen deltar 20 studenter. De

flesta är sjuksköterskor. Övriga yrkesgrupper som är representerade är socionom, sjukgymnast, arbetsterapeut, lärare och psykolog. Erfarenheterna från förra tvärprofessionella kursen som avslutades våren 2010 är enbart positiva, både beträffande distansundervisning och blandade yrkesgrupper. De olika perspektiven fördjupade samtal och reflektion både i teoretisk undervisning och i handledningsgrupperna.

Bästa handledarhälsningar

Ingegerd Lindquist och Ingrid Johansson

Kursansvariga lärare

Senaste nytt från Skövde

Skövde fick tillbaka rätten att examinera sjuksköterskor i våras och den första kullen sjuksköterskestudenter har precis startat vårt nya sjuksköterskeprogram, vilket är mycket spännande!

I programmet arbetar vi med didaktiska strategier. Dessa syftar till att stödja studenternas lärande i att vårda. Strategierna är utformade efter tre huvudlinjer: att tydliggöra patientperspektivet, att sammanfläta olika kunskaper och kunskapsformer till professionskunskap samt att utveckla ett kritiskt och etiskt medvetet förhållningssätt. I detta

är Reflekterad Handledning i Omvårdnad (RHiO) en del. Vi kommer att ha RHiO i termin, termin tre, fyra och fem.

Handledningen kommer vara var tredje vecka och ledas av en utbildad handledare. Grupperna kommer att bestå av ca. åtta studenter.

Just nu pågår utbildning av handledare. Samtliga lärare i omvårdnad har fått den teoretiska delen på 15 hp. Parallellt med detta pågår den mer praktiska delen dvs. handledning på yrkesfunktion (7, 5 hp), en grupp är klar med detta och har just nu börjat handleda grupper ute i vården och

får handledning på sin handledning (7, 5 hp). En grupp går sin andra termin i handledning på yrkesfunktion och kommer börja handleda grupper i vår. Vi har också planer på att starta igång en tredje grupp och längre fram

Med vänliga hälsningar

Mia Berglund

Doktorand/adjunkt
Högskolan Skövde
Inst. Vård och Natur
Box 408
541 28 Skövde
Tfn 0500 - 44 84 19

Nu startar kurs i Yrkesmässig handledning i omvårdnad 30 hp Vt 2011-Ht 2012 på Ersta Sköndal högskola i Stockholm.

Utbildningen kommer att genomföras som en uppdragsutbildning på kvartsfart om fyra terminer. Som undertecknad kursledare är jag mycket glad att kunna erbjuda denna kurs igen i Stockholm. Jag hoppas givetvis på många sökande så vi kan genomföra denna angelägna utbildning. Sprid gärna buskapet vidare till era kollegor som ni tror skulle vara intresserade.

Läs mer om kursen på vår hemsida
www.omvardnadshandledning.se

Monica Rönning-Frick

adjunkt Ersta Sköndal högskola
styrelseledamot i Handledning i Omvårdnad
sektion inom SSF

Handledning i omvårdnad, sektion inom Svensk sjuksköterskeförening inbjuder till

Studiedagar och årsmöte 18-19 mars 2011

Tema för studiedagarna:

Handledningens innehåll

Kärnan i handledningen är omvårdnaden, där patientens fokus anger riktningen för metodiken. Praktisk vårdverklighet och de handleddas uppfattningar av patienternas livsvärld synliggörs och bearbetas med hjälp av deltagarnas reflektioner och teoretiska anknytningar. Syftet är en fördjupad förståelse, ökad kompetens, stärkt yrkesroll och en god och säker vård för patienten. Vi vill dessa studiedagar tränga djupare in i handledningens innehåll genom föreläsning och workshop tillsammans med

Bengt-Olof Peterson

som nyligen publicerat sin lic. avhandling, *Handledning för vårdare – ett lärande möte utifrån patientens värld*, vid Linnéuniversitetet, Inst. för Hälso- och vårdvetenskap i Växjö.

Workshop

Bidra med egna erfarenheter från din handledning som kan bli underlag för erfarenhetsutbyte och fördjupad kunskap i våra arbetsgrupper.

Plats: Stockholm

Pris: 4 000 kronor täcker kursavgift, kost och logi

Föränmäl gärna ditt intresse genom att maila namn till marianne.inde@liv.se så vi får en uppfattning om intresset för studiedagarna.

I slutet av januari kommer en utförligare inbjudan via mail och på hemsidan. Sista anmälningsdag blir 10 februari

Kallelse till Årsmöte Handledning i Omvårdnad – sektion inom Svensk Sjuksköterskeförening

Årsmötet sker i samband med föreningens Studiedagar, 18 -19 mars.

Mötet arrangeras i direkt anslutning till avslutningen av den första studiedagen.

Motioner skall vara styrelsen tillhanda 60 dagar före årsmötet.

Skicka motioner eller frågor till Marianne Inde, tel 0730 -776624, e-post: marianne.inde@liv.se

Välkomna

Vädjan och vardande

Medlemsbladet har bitt Kerstin Karlsson Wallentin att dela med sig av sina tankar utifrån sin mångåriga erfarenhet som handledare. Hon har valt en tidigare publicerad artikel med en inledande kommentar.

Kerstins mål är att bidra till en fördjupad insikt om att ”vara i öppenhet för patientens vädjan, för att kunna bekräfta patientens lidande, lindra lidande, bistå i hälsoprocesser och på så sätt vara med patienten i vardandets kamp”.

Ämnet är högaktuellt utifrån diskussionen om handledningens innehåll.

Den här texten handlar om begreppet *vädjan* relaterat till vardandets kamp och handledning.

Jag resonerar kring att begreppet *vädjan* har ett berättigande som kulturgods i vårdvetenskaplig handledning. Ett antagande är också, att begreppet *vädjan* har en substans som bidrar till och ökar förståelsen för patientens lidande och vardandets kamp.

Jag har lyft fram delar ur denna essä, som jag tycker är av värde i vården/handledningen idag 2010. Essän är reducerad till omfång och säkerligen också till meningsbärande innebörder.

Idag skulle jag i högre grad relatera begreppet *vädjan* i handledning, till *förståelseprocesser* av patientens lidandelindring och av lidandet-hälsoprocesser relaterat till vardandets kamp. Den teknologiska nivåns teoretiska utveckling av vårdhandlingar/vårdaktiviteter för patientens personliga vårdprocess, skulle jag beakta i större omfattning i relation till begreppet *vädjan*.

Lyssna till patientens *vädjan* är också att söka förståelse i en process inom vårdaren, som växlar

från att ej förstå till att söka en djupare grad av förståelse för patienten och sig själv. (Jmf hermeneutisk process.)

I min dokumentation ser jag att frågor kring handledning har tydliggjorts för mig sedan 1970. I min första anställning som sjuksköterska, eller redan under elevtiden, blev handledning en tydlig väg för yrkesmässig växt. Jag kan se min egen historia genom de uppsatser jag har skrivit under åren. Från att ha varit mer intresserad av handledning som en pedagogisk/didaktisk struktur och metod till att försöka fånga syftet både med och i handledning, alltså syftet med handledning inom vårdvetenskaplig vård.

Psykiatriska vården är min huvudsakliga kontext för handledning, både som utövare och mottagare. Idag handleder jag inom flera olika vårdkontext, både vårdare och ledande sjuksköterskor på olika nivåer.

Kerstin Karlsson Wallentin, 2010

Att lyssna till patientens vädjan i vardandets kamp

Handledning i yrkesmässig växt - en möjlighet att utvecklas i vårdandets konst.

Utdrag ur en **essä** med anknytning till vårdvetenskaplig handledning, klinisk vårdvetenskap, Ålands högskola 1998.
Av Kerstin Karlsson Wallentin

Begreppen vädjan och vardande

Begreppet fördes fram i en föreläsning vid introduktionen till studierna i klinisk vårdvetenskap (prof. Unni Lindström) vid Nordiska kongressen i vårdvetenskaplig handledning, våren 1998. Begreppet nämndes i förhållande till att lyssna till patientens vädjan, för att finna ”bräcken i muren”, ett av lidandes olika uttryck (Lindström, 1998).

Begreppet vädjan ingick i min vardagliga begreppsvärld, men ej som ett medvetet vårdvetenskapligt begrepp i mitt professionella sammanhang. Begreppet vädjan ”fängslade mig med sin vädjan” för att bli utforskat och för att låta mig förstå något av dess ontologi”.

Begreppet vardande, träder också fram i förhållande till begreppet vädjan. Jag utgår ifrån att begreppen är i förenlighet med varandra och kan uttryckas i ”att lyssna till patientens vädjan i vardandets kamp”. Jag relaterar detta fenomen till handledningens kontext: handledning i yrkesmässig växt - en möjlighet till att utveckla sin kunskap i att lindra lidande och främja hälsoprocesser.

Vardandets kamp relaterar jag till hälsans och lidandets olika nivåer; som att ha hälsa - att ha lidande, att vara hälsa - att vara i lidandet och att varda hälsa – att varda i lidandets kamp (Eriksson, 1994). Att varda i lidandet är en kamp, mellan hopp och hopplöshet och Erikson (1994) menar också att hälsa är förenligt med uthärdligt lidande. Grunden för vård och handledning är att vårda patienten till ett uthärdligt lidande och i vårdandet är vårdaren

patientens medkämpe. Grunden i kampen i att lindra lidandet är vårdandets och vårdarens kärna: tro-hopp-kärlek.

Begreppet *vädjan* blir i min upplevelse och tankevärld ett meningsskapande vårdbegrepp. Jag tolkar det som ett vårdvetenskapligt begrepp, som kan ge en fördjupning i förståelsen av vårdrelationen, vårdprocessen och för den vårdkulturella utvecklingen inom olika vård-kontext. Det kan därmed vara ett begrepp, som kan utveckla vårdhandledningens substans och metod.

Begreppet vädjan associerar jag bl.a. till fenomenen: ana, lyssna, speja, förhålla sig öppen i sinnet, uppfatta, uppleva, känna, ta emot, gehör, önskan, längtan, utsatthet, underläge, bärande på ett lidande, bli tagen på allvar, relation och bekräftelse. Tyngd och börda.

Med en förhoppning om att finna en djupare och bredare innebörd i begreppet, sökte jag i några ordböcker, efter synonyma ord/begrepp för *vädjan*.

Jag fann olika inbördes relaterande begrepp till begreppet *vädjan* som: hemställan, begäran, petition, anrop, bön, apell, överlåta/överlämna, anförtro, hänskjuta, underkasta, underställa, anhållan, önskan, längta efter, uppmaning, uppfordra, anmoda, förbön.

För begreppet *vädjande* fann jag: bedjande, bevekande, uppfordrande. Synonymer till *att vädja till*: 1. (hän)vända sig till, åberopa, hemställa till annan persons bedömande/avgörande. 2. söka påverka, uppfordra, bönfälla (söka spela på känslor).

Jag valde också, att söka synonymer på begreppet *anrop*. För mig har det en koppling till begreppen ansvar och svara an. Ansvar och svara an synes för mig vara betydelsefulla begrepp i relationen till patienten. Dels vårdarens ansvar för vården och dels patientens eget ansvar för sig själv och sitt liv, i den asymmetriska vårdrelationen.

Människans upplevelse av värdighet kan ses i betydelsen, att som människa vara ansvarig för den andra människans ansvar, enl. Lévinas (Eriksson, 1992).

Synonymer för *begreppet anrop*: *lystringsord/* signal, rop, tillrop, tilltal, hälsning, maningsrop. För *anropa*: *högtidligt*, enträget be någon; bönfälla, ansatta, åkalla, påkalla, tillropa.

Min föreställning om begreppet *vädjans* innebörd är att vara hörsam för en djupare dimension och innebörd *i lidandets uttryck* hos patienten, vilket också synonymerna ger substans till att fördjupa tänkandet kring. Därför kan begreppet *vädjan* antas vara ett ontologiskt begrepp relaterat till att bekräfta och att lindra lidande i en vårdande relation. Jag relaterar *människans vädjan* till en ontologisk önskan att inte bli övergiven. Att vara hälsa, att vara i en ständig tillblivelseprocess mot helighet i vardandets kamp (Lindström, 1994, 1998).

För mig blir alltså begreppet *vädjan* ett relationsbegrepp, som jag kopplar till hälsobegreppet – *vardande* och till *vårdhandledning*

Vårdvetenskap och professionalitet i handledning

Handledningens mål är yrkesmässig växt i betydelsen av sociokulturell utveckling. Djup förståelse för yrkets villkor och innebörden i professionalism och professionellt förhållningssätt, i en djupare mening, är en del av vårdhandledningens avgränsning, form, substans och metod.

Eriksson(1988) menar att professionalism är motsatsen till amatörmässighet och hänvisar till krav som finns på professionell yrkesverksamhet och yrkesutövning. Vårdarbetet ska grundas på vetenskaplig kunskap, sakkunskap och beprövad erfarenhet och ska utföras i enlighet med yrkeskompetens; yrkesutövaren ska sträva efter att utveckla det egna området och ge högklassig vård, samt att yrkesutövaren har ett personligt ansvar och styrs av en etisk kod.

Lindström (1994) menar att det krävs av vårdaren att använda sig av sin personlighet på ett professionellt sätt. I detta inbegriper medvetenhet om det egna förhållningssättet och en strävan om konstnärlighet i vården. En ständig strävan till öppenhet ligger implicit i detta, samt ödmjukhet inför kunskapen.

Hög grad av professionalitet ger en högre grad av flexibilitet, vilket utökar graderna av frihet i vårdandets konst. I denna utvecklingsprocess är medvetenhet om sig själv i professionella och personliga avseenden av högsta betydelse, eftersom vårdens konstnärliga dimension kräver detta.

Man får lov att vara förtrogen med den vårdvetenskapliga substansen, för att vara i vårdvetenskaplig handledning, dels som handledare och dels som vårdare. Mål och syfte med vårdhandledning ger stöd för detta argument. En

professionell vårdare är bärare av en vårdkultur som omfattar meningsbärande caritativa vårdvärden förenliga med vård och yrke

Vårdhandledningens perspektiv definieras utifrån ett vårdvetenskapligt paradig – vårdvetenskapliga antaganden (Eriksson, 1992). Alltså substans och metateoretiska ställningstaganden anger riktning för utvecklingen av handledningens substans och metod.

I vårdhandledning som meningssammanhang, metod och form, ligger ett professionellt *åtagande*. Detta anger en riktning och process för den professionella växten. Att vara utövare av t.ex. sjuksköterskeyrket betyder ett *personligt ansvar för*

sin och yrkets professionella utveckling, för att utveckla vårdverkligheten - patientens värld.

Relaterar man begreppet till vårdvetenskaplig utgångspunkt och substans, sjuksköterskeyrkets ansvarsområden, etik och ett professionellt förhållningssätt, så har begreppet vädjans synonymer förstärkt begreppet. Nu står det för vårdarens professionella ansvarstagande och förmåga till konstnärlighet. Det bidrar också till att bringa patienten i hälsoprocesser – att bistå patienten i vardandets kamp.

En central process i handledning, i ett caringperspektiv, är skådandeprocessen (Severinsson, 1993) - och sökandeprocessen, vilken riktar sig mot människans helighet (holiness). Processen och procedurerna i handledning kan betraktas som abduktiva språng (Eriksson, 1997). Min erfarenhet är att vi kan nå upptäckter och erfarenheter som inte alltid är förutsägbara genom att använda lek som hjälp i handledning. Resultatet gestaltar sig som något "nytt" i form av bilder, metaforer, meningsbärande kategorier, insikter. Att lyssna till patientens vädjan, är som att ta steget in i en skådandeprocess.

Vädjan och vardande i handledning

Vilken kunskap kan man kalla för typisk handledningskunskap? Att reflektera över den vårdvetenskapliga vårdhandledningens epistemologi kan ge vid handen att fånga in begreppet vädjan som ett epistemologiskt begrepp att reflektera över. Jag har hypotetiskt antagit *begreppet vädjan* som ett ontologiskt vårdvetenskapligt begrepp. Därför skulle vädjan kunna ses som ett naturligt kulturgods för handledning. Man skulle kunna göra en vetenskapligt utförd begreppsanalys för att fånga begreppet vädjan både som väsen och fenomen.

Vädjan och relationen vårdlidande är egentligen ett centralt kunskapsområde i handledning. Begreppet *vädjan* är ett begrepp, som alltså skulle kunna lyftas fram som ett handledningsbegrepp lämpligt för forskning.

Handledningen har till uppgift att hjälpa vårdaren till medvetenhet och därmed nya handlingssätt utifrån något som upplevts som svårt, oklart, obegripligt, ha givit en upplevelse av att göra fel eller att ha gjort fel, samt det faktum att vårdaren kanske har åsamkat patienten ett vårdlidande. I handled-

ningens väsen finns den kritiska – den vetenskapliga – professionella granskningen.

Genom att inte vara kritiskt granskande och ej medveten om sig själv i förhållande till patienten kan patienten åsamkas ett vårdlidande och detta kan alltså

förhindra hälsoprocesser inom patienten i riktningen mot ett *vardande*.

Vårdlidande som begrepp är relaterat till människans *värdighet*, i avseendet att människan blivit kränkt i sitt innersta väsen och i sin existens. Värdighet är relaterat till en inbjudande hållning till patienten och ett mottagande av patienten som hel människa. Människosynen/vårdvetenskapens människobild ger ledningen att se människan som en oreducerbar enhet som kropp-själ-ande.

Att bli bekräftad som människa, att få lidandet bekräftat - bli bekräftad i sitt lidande, kan ses relaterat till *patientens vädjan*. Ett högt värde för vårdaren är, att ha en central och djup hållning gestaltat i *att vara känslig för patientens vädjan*. Det kan levandegöras genom att hålla sitt sinne öppet för världen i sökandet efter att kunna förstå – söka förståelsen.

Hur kan man hjälpa eller bistå en vårdare att förmå patienten att växa som människa i djup mening? Det är en central substantiell fråga för handledningens utveckling som form, innehåll och metod.

Handledarens och vårdarens gemensamma ansvarsområde är att handledningen ska leda fram till vård i enlighet med patientens vårdbehov och i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. På

teknologisk, konstnärlig nivå, innebär det att *ta ansvar för patientens vädjan*, att ha *modet* att ha sina sinnen öppna samt att ta och bära ansvar för att skapa vård i en förståelseprocess utifrån patientens vädjan.

Värdegrunden för handledning är också grundad i yrkets etiska regler och av värdegrunden för vad professionalitet i djup mening innebär. Och i egentlig mening är vårdparadigmet detsamma oavsett om det innefattas i vårdkontexten eller i handledningskontexten.

Vårdandet/vårdprocessen är relationell och handledning är relationell (Eriksson, Lindström; 1998) meningssammanhanget utgörs av gemenskap. Handledning som form, innehåll och metod ska alltså ses som en dimension, en vårdkultur, i ett meningssammanhang. Handledning är en vårdkulturell organisationsstruktur helt i förenlighet med tanken om en inre princip enl. Hempel (Lindström, 1994).

Vädjan som ett meningsskapande begrepp kan danas till ett levande kulturgods, jmf Törnebohm (Eriksson, 1986), som menar att kulturgods, med ett bärande innehåll för kulturen, måste hållas levande, annars dör det. Enligt Lindström(1994) växer vårdkulturen upp runt kulturgodset, vilket är det meningsskapande materialet - grunden för vårdverkligheten. Kulturgods är substans i en vårdande kultur och i ett meningssammanhang som ska ge möjlighet till upplevelser av existensberättigande och att vara behövd i tro, hopp och kärlek.

För att skapa en kultur, som utgör ett meningssammanhang för vårdandet och där patientens hälsoprocess är det centrala, gäller det att skapa förenliga strukturer med vårdkulturen för vårdarna. Handledning är till sin natur ett meningsskapande sammanhang, vilket ger yrkesmässig självförståelse på olika nivåer - integrativa nivåer (jmf hälsa som desintegration - integration, Eriksson, 1984).

Enligt Svalander (1983), så ska en organisation/ organisationsstrukturer stödja *det centrala, det viktiga och det svåra* inom en verksamhet. Ur ett vårdvetenskapligt perspektiv, är handledning i sig självt en förenlig struktur. En struktur där vårdandet av vårdens kulturgods, finns implicit, dels som form och dels med innehåll.

I en vårdkultur, där handledning är en organisationsstruktur för att *odla, vårda och värna om meningsskapande kulturgods*, så kan man alltså se begreppet *vädjan* som ett kulturellt gods. I vårdgemenskapens meningssammanhang kan innebörden och en djupare förståelse av begreppet *vädjan*, utgöra en möjlighet till meningsskapande vård, uttryckt i vardandeprocessen. Begreppets olika synonymer ger fördjupning i förståelseprocessen av patientens vädjan och som vårdaktivitet relaterat till vårdhandlingen bekräftelse. Begreppet *vädjan*, kan ses som ett *substantiellt begrepp* för handledningens relationella natur, uppgift och olika nivåer (metateori, teori, teknologi, konst).

För vårdaren är det av yttersta betydelse, att ständigt vara i öppenhet för patientens vädjan, för att kunna bekräfta patientens lidande, lindra lidande, bistå i hälsoprocesser och på så sätt vara med patienten i vardandets kamp. Det innebär att vara öppen i sinnet för patientens vädjan i vardandets kamp. För att vårdaren ska kunna hålla sitt sinne öppet, att vara i en ideografisk undersökningsprocess – förståelseprocess inom patientanalysens dialektiska process, så är alltså handledning en klar vårdkulturell struktur.

I öppenheten mot sig själv (som varande processfaktor i patientens vårdprocess) inkluderas *att ha modet, att lyssna till sin egen vädjan*, till sin egen innersta röst - "att lyssna med sitt innersta hjärta" (enl. Jeneneh-8 år; Karlsson Wallentin, 1991), för att bli varse sina problem, behov och längtan.

Begreppet vädjan ger för handen att se *vädjans rörelse*. Samtidigt, framträder kopplingen till hälsa som rörelse och hälsans olika nivåer (jmf Erikson, 1994) och att svara an på patientens vädjan genom ansning, lek och lärande. Detta möjliggör att se hur kopplingen till handledning träder fram.

När handledning är en *lärandeprocess i ansning och lek, då skapas ett rum - ett utrymme*, som kan betraktas som ett mellanområde där vårdaren i sitt eget varande, görande och vardande, *söker förstå patientens vädjan i vardandets rörelse och kamp*. Detta kan vara kärnan i handledning. Det innebär att försöka förstå och förstå besvikelsens och sorgens olika ansikten, sorgens betydelse, för att ge rum för sorg, vila och försoning.

Patientens kamp mot sitt eget vardande (Lindström, 1998), uttrycks som central substans i patientens lidande, i mötet med vårdaren. Vårdrelationen, t.ex. i psykiatrisk vårdkontext, omfattar ständigt en kamp i patientens vardandeprocess (inkluderar varande- och görande-dimensionerna). Kampen kan ses innefatta att inte uppleva sig vara existensberättigad och vägen till upplevelsen att våga vara den människa man är och är ämnad att vara.

Vårdaren har som uppgift att vara en förmedlare och medlare, i patientens medvärld, med patientens innersta längtan, lidande och vardande. Att vara en del av den kamp som finns i patienten genom att också kunna bära och härbärgera den. Det är en kamp, som låter sig fångas av en annan människa i nuet, eftersom kampens ursprungliga substans finns att söka i människan inre värld som en internaliserad medvärld.

Övergivenheten är kampens ursprung och upphov till främlingskap inför sig själv och andra (Asper, 1995).

Vägen dit är att vandra till möte med *patientens vädjan* och ta emot den, förstå den, härbärgera den och det absoluta, att människan har ansvar för sitt liv, som att ta sikte. Inom handledningen finns rum för vårdaren att till kropp, själ och ande sona de hinder, misstag, och det ev. vårdlidande som förorsakats patienten. Detta är vårdarens försonings- och vardandeprocess.

Att svara an på patientens vädjan är som att rikta sin blick och vara på vandring mot det levande livet, i oasens metaforkepnad, oasen kan också vara i formen av en hägring. Att försöka svara an på patientens vädjan - lidandet, är som att streta vidare, i en hägring. Om så är fallet, då går vandringen vidare t o m utan vila för ro och lättnad. Till sist kommer den tid då vandringen leder fram till oasen - näringskällan. På vandringen, för att kunna nå fram till växtlighet och liv och inte för att vandra i cirklar i öknen, låter man sig ledas av solen på himlen och av nattens stjärnor på himlavalvet. Vårdaren kan endast låta sig ledas av sol och stjärnor om hon har en kunskap om solen och stjärnorna på himlavalvet.

Jag betraktar vårdvetenskaplig vårdhandledning, i yrkesmässig växt, som en integrerad helhet av substans, form och metod. Det ligger i hela sakens

natur, att vårdhandledning måste kunna bedrivas och formas utifrån vårdvetenskapens och yrkesparadigmets förutsättningar, samt granskas utifrån paradigmatets "egna ögon".

I Nationalencyklopedin (1989) står det, att vetenskapligt sett, talar man om en kulturell relativitetsprincip, som innebar att varje särskilt kulturkomplex undersöks utifrån sina egna förutsättningar. Alltså vårdvetenskaplig vård granskas av vårdvetenskapen, inte av det medicinska paradigmat.

Att lyssna och svara an på patientens vädjan, för att bistå patienten i vardandet och i vardandets kamp, uttryckt i vandringsmetaforen, kan också ses som en metafor för handledning. Oasen som metafor för handledning är talande och klargörs i ytterligare substantiella dimensioner med Kirkegaards (Eriksson, 1995) tanke: att man måste kunna lasta av sig sina bördor och det måste finnas någon som tar emot människans bördor.

En professionell hållning som sjuksköterska innebär att man förvaltar ett åtagande, ett ämbete, vilket enkelt uttryckt innebär "att man lever som man lär". Enl. Lindström (1998) så blir man vårdvetenskap, man är vårdvetenskap i vårdverkligheten.

Att bl.a. lyssna till patientens vädjan och svara an, växa i vardandets konst, kan även uttryckas i följande ord om vårdhandledning:

Supervision and caring in itself is to step outside the lines,

to go forward to the not given - it is to paint or colour outside the lines.

To betray the given lines is connected to braveness and something to believe in .

(Karlsson Wallentin, 1997)

På önskelistan:

**Redaktören önskar
allmänna
bilder att
publicera i
Medlemsbladet.**

Skicka med e-post till tomten
lena.s.mattsson@ltdalarna.se

Licentiatavhandling omHandledning

Den 21/10 försvarade Bengt-Olof Petersson sin lic. avhandling, *Handledning för vårdare – ett lärande möte utifrån patientens värld*, vid Linnéuniversitetet, Inst. för Hälso- och vårdvetenskap i Växjö. Betygsnämndens ledamot var professor Elisabeth Severinsson. I betygsnämnden satt professor Barbro Arvidsson och docent David Brunt. Elisabeth förde en intressant diskussion med Bengt-Olof i sin kritiska granskning av hans arbete.

Bengt-Olofs lic. avhandling bygger på ett handledarprojekt där två grupper vårdare fått handledning under fyra terminer. Syftet har varit att studera hur vårdvetenskaplig handledning, med ett tydligt livsvärldsperspektiv, kan stödja vårdare i att utveckla vårdvetenskapligt tankesätt och integrera vårdvetenskaplig teori med praxis. I avhandlingen presenteras utvecklingen av en handledarmodell med livsvärlden som grund. I resultatets första del redovisas de handleddas erfarenheter av handledningen och i den andra delen av resultatet redovisas handledarens val av arbetssätt för att stödja vårdarnas förståelse- och

kunskaps utveckling. Resultatet visar på betydelsen av ”det lärande rummet”, vilket Bengt-Olof beskriver som ett skyddat rum, dit vårdarna tar med sig sina dokumenterade berättelser. I handledningen blir mötet med patientens berättelse utgångspunkt för den reflekterande dialogen i handledningen. En dialog som där handledarens medvetna val av arbetssätt och öppenhet för deltagarnas lärandebehov är central för att stödja kunskapsutvecklingen om patientens värld.

Handledare har varit professor Margaretha Ekebergh, Fil, dr Reet Sjögren och professor Karin Dahlberg.

Bengt-Olofs lic. avhandling är en intressant läsning för alla omvårdnadshandledare. Den sätter de vårdvetenskapens teoretiska begrepp in i praktisk tillämpning i handledningssituationen.

Lic. avhandlingen finns tillgänglig på:
www.avhandlingar.se/om/handledning+f%C3%B6r+v%C3%A5rdare/

Nytt från nätverken

Medlemmar i sektionen för handledning i omvårdnad i Norrbotten träffades i början av oktober vid Sunderby sjukhus. Träffen inleddes med en lägesbeskrivning, när det gäller handledning för yrkesverksamma och blivande sjuksköterskor i länet. Det har varit en neråtgående trend de senaste åren på antalet handlednings grupper i verksamheten. Olika förutsättningar för att kunna vända denna trend diskuterades på träffen och gruppen var överens om att nyckelpersoner i marknadsföringen är handledarna. För att kunna stödja och hjälpa varandra i det arbetet behövs ett nätverk för informations- och erfarenhetsutbyte mellan handledarna. Gruppen kom därför överens om att träffas 2-3 ggr/år och nästa träff är planerad till i början av februari 2011.

Södra nätverket hade en träff den 7 oktober där 8 handledare deltog. Man diskuterade marknadsföring, samt hur man ska dela erfarenheter för att upprätthålla och öka kompetensen. Det var en mycket uppskattad träff och Södra nätverket ses

igen i Kristianstad september 2011. (Läs mer på hemsidan)

Nätverket i Karlstad har haft en träff i oktober.

Gudrun Wallmyr gick bort i juli i år, efter en tids sjukdom.

Hon var verksam som barnmorska, handledare, vårdutvecklare och studierektor på Alingsås lasarett. Hon var också styrelseledamot, kassör, i HiO under en period.

Alla som hade glädjen att lära

känna henne, vet att hon var en god företrädare för omvårdnad och för handledningens roll för att omvårdnaden skulle bli synlig i vården.

I samband med hennes begravning, var HiO närvarande och detta tal hölls i samband med minnesstunden.

Samtal med Gudrun....

Jag har många goda minnen från kraftfulla möten och goda samtal med dig, Gudrun! Du lämnade alltid spår! Jag blev alltid berörd av dig!

Jag bär ett starkt minne från ditt sista år i livet.
Det var så mycket DU.

Du kom till Stockholm och styrelsen för Handledning i Omvårdnads möte förra hösten.

Då hade du tagit dig genom den första svåra fasen av din sjukdom.

Du kom in i gula salongen på Sjuksköterskornas Hus, där vi alltid brukar samlas en stund efter avslutat dagsverke och före middagen.

DU VAR SÅ VACKER!

Du strålade!

Du var nöjd med ditt liv!

Du var nöjd med de val du hade gjort!

Du var nöjd över den människa du var!

Du var nöjd med din roll i arbetslivet och det du bidrog med där!

Du var nöjd med Gudrun!

Det var bara att kapitulera inför denna skönhet, glädje och kraft som du utstrålade och jag känner stor tacksamhet för att jag fick ta del av den och också fick lov att glädjas tillsammans med dig!

Den kvällen delade vi! Du, jag och styrelsen fick en magisk kväll tillsammans i stearinljusens sken!

Du som alltid talade om din rädsla, dina tvivel, din otillräcklighet, din tvekan –

Du var modigast av oss alla!

Din förmåga att möta din egen rädsla och våga tala om den, känna på den, skrämmas av den och sedan ändå ta den i handen och gå mot det du brann för och var hängiven – det imponerade!

Du vågade följa din inre röst och gå dit hjärtat ledde dig – det var DU!

Det var det du gjorde i ditt jobb! Du var hängiven kärlekens kraft i mötet med patienterna och tron på att hos varje människa vilar en ibland outvecklad potential att vara just det —

kärleksfull i mötet! Här trodde du också på handledningens möjligheter!

Det du har bidragit med i det arbetet kan inte nog poängteras!

Vi som är handledare, vi är skyldiga dig att fortsätta i den andan!

Jag och styrelsen är djupt tacksamma för att vi fick förmånen att lära känna dig och ta del av ditt engagemang, din kärlek och din tro – att du inte fortfarande finns bland oss, det känns ofattbart!

*Gunnel Selin
Ordförande*